

Zien, ruiken en voelen!

Woordenschat bij anker Lente

Met de activiteiten van *Schatkist* krijgen kinderen volop mogelijkheden om hun woordenschat uit te breiden. In dit artikel staan een aantal praktische tips en woordspelletjes bij het anker Lente om de woordenschat bewust te stimuleren.

Kennismaken met de lente

Door een lentewandeling komen de kinderen in aanraking met woorden als *bloem*, *knop*, en bijvoorbeeld *vogelnest*. De kinderen zien, ruiken en voelen aan de woorden van de lente! Deze zintuiglijke ervaringen zijn belangrijk om meerdere aspecten van de woorden te leren kennen. En 'doen' is begrijpen, en vaak ook onthouden!

Nieuwe woorden bij de lente

De voorkennis van de kinderen is geactiveerd en ze zijn betrokken bij het anker. Het wordt tijd om nieuwe woorden te leren. Zorg daarbij voor een betekenisvolle context en gebruik 'echt' materiaal.

Laat een *gieter* zien, giet er water uit en geef de gieter een plaats in één van de speelhoeken. Op deze manier breidt de kennis over het woord *gieter* zich uit en worden de kinderen ook tijdens spel gestimuleerd het woord *gieter* actief te gebruiken.

Een woordweb in de lente

Tijdens de activiteiten van *Schatkist* ontstaan steeds meer verbanden tussen de woorden. Een woordweb kan gebruikt worden om deze verbanden zichtbaar te maken. Ook dient een woordweb in de klas als geheugensteun. Het maakt het herhalen van woorden makkelijker!

Tips voor een goed en gevarieerd woordweb

- Zorg naast het geschreven woord ook *altijd* voor een *tekening*, *afbeelding* of *foto* van het woord. Een woordveld is alleen zinvol als de kinderen het woord zelf kunnen 'lezen'.
- Gebruik *altijd* het *lidwoord* voor het zelfstandig naamwoord, zodat dit direct op de juiste manier wordt aangeleerd.
- Hang niet zomaar een woordveld op dat in een voorgaand schooljaar is gemaakt.
- Geef elk kind een strook waarop u het genoemde woord schrijft. Laat ze zelf een eenvoudige tekening maken bij het woord, terwijl u verder gaat. Hang de woordkaarten samen in het woordveld.
- Laat de kinderen de woordkaarten opnieuw categoriseren. Het gaat niet om goed of fout maar om de gesprekken die ontstaan over de betekenis. Bijvoorbeeld: hoort 'de knop' bij 'bloeien' of bij 'de boom'? En 'groen'?
- Wanneer tijdens het anker nieuwe woorden aan het woordveld worden toegevoegd, gebruikt u een andere kleur strook. Zo zien kinderen hun woordenschat groeien!

Woordspelletjes bij de lente

Het op *verschillende manieren* herhalen van woorden is belangrijk. Bijvoorbeeld het herhalen door middel van woordspelletjes. Zo leren de leerlingen ongemerkt de woorden onthouden.

De voeldoos

Maak een voeldoos door twee gaten in de voorkant van een (schoenen)doos te maken. Eén kind stopt in deze doos een voorwerp zoals een bloembol of een hark(je). *Voel en raad wat het is!* Kijk samen of het goed is.

Ik zie, ik zie wat jij niet ziet

Leg een aantal afbeeldingen van de centrale woorden in het midden van de tafel. *Ik zie, ik zie wat jij niet ziet en ...* Eén kind omschrijft de eigenschappen van het woord, de ander raadt om welk woord het gaat. Maak het spel moeilijker door woorden als *eendje* en *kuiken* neer te leggen: een meer gedetailleerde omschrijving (en daarmee kennis van het woord) wordt geoefend!

Wat is er weg?

Leg een aantal voorwerpen op tafel. Eén kind legt een doek over de voorwerpen en haalt ondertussen één voorwerp weg. *Wat is er weg?*

Memory

Maak een memory van de woorden. Van één woord, twee verschillende afbeeldingen. Denk aan een bruin lammetje en een wit lammetje, maar ook aan een speelgoedhark en een echte hark. *Als je een plaatje omdraait, benoem je het hardop. Kun je hetzelfde woord vinden?*

Wat is het?

Eén kind verstopt een voorwerp dat bij een woord hoort, bijvoorbeeld een zaadje, achter een scherm of onder een doek. De ander stelt vragen over het voorwerp, zoals: *'Kun je ermee in de tuin werken? Is het hard?'* Het kind mag alleen met 'ja' of 'nee' antwoorden. Kun je door het stellen van vragen erachter komen om welk woord het gaat?

Auteur: Dorien Stolwijk